Nota van Inlichtingen Marktconsultatie
Kwaliteit & Testen 3 d.d. 19.10.2026

Vraag nr.	Document	Paragraaf	Vraag	Antwoord
1			Is RWS voornemens deelname aan andere contracten zoals bijvoorbeeld RAP als Knock-Out te hanteren voor deelname aan KT3? En zo ja, geldt de Knock-Out dan ook voor ons wanneer we een partner als onderaannemer aan ons binden die actief is in bijvoorbeeld RAP?	RAP heet in de nieuwe aanbesteding RodIV. Een belangrijk uitgangspunt is het borgen van de scheiding van belangen tussen RoDIV en Kwaliteit en Testen3 (KT3). Marktpartijen kunnen zich voor beide opdrachten aanmelden en inschrijven. Indien een marktpartij echter contractant wordt van RoDIV, wordt deze partij uitgesloten van deelname aan KT3. Deze beperking geldt eveneens voor betrokken onderaannemers en/of combinanten.
2			In de markt (en de wereld) zijn AI en soevereiniteit momenteel hot topics. In hoeverre wordt dit meegenomen in de aanbesteding?	AI en digitale soevereiniteit zijn actuele ontwikkelingen binnen de markt. Voor zover relevant voor de opdracht worden deze onderwerpen betrokken bij het opstellen van de aanbestedingsstukken en de daarin opgenomen functionele en niet-functionele eisen. Ten aanzien van digitale soevereiniteit geldt dat hier binnen de aanbesteding aandacht aan wordt besteed. Daarbij zal onder meer worden voorzien in passende afspraken omtrent de exitstrategie. Rijkswaterstaat (RWS) schrijft niet op voorhand specifieke AI-oplossingen of leveranciers voor. Inschrijvers zijn vrij om innovatieve oplossingen aan te bieden, mits deze voldoen aan de eisen en randvoorwaarden zoals opgenomen in de aanbestedingsdocumenten. De relevante voorwaarden zullen nader in de aanbestedingsstukken worden uitgewerkt.
3			In 1.2 van het Marktconsultatie document staat beschreven: “Meer in het bijzonder beoogt RWS te onderzoeken of de ideeën van RWS passen bij innovatie, toekomstige marktontwikkelingen, producten en partijen.” Kan er een toelichting gegeven worden op de ideeën van RWS?	Met de genoemde passage wordt bedoeld dat RWS wil toetsen of de huidige denkrichting voor de inrichting en uitvoering van de dienstverlening aansluit bij de ontwikkelingen in de markt en de mogelijkheden die leveranciers bieden. De ideeën van RWS hebben onder meer betrekking op: -de wijze waarop de dienstverlening georganiseerd en geleverd kan worden; -de benodigde expertise en capaciteiten voor de komende jaren; -de samenwerking tussen opdrachtgever (OG) en opdrachtnemer (ON); -mogelijkheden voor innovatie, standaardisatie en automatisering; -de inzet van nieuwe technologieën, waaronder AI, data-gedreven oplossingen en architectuur; -ontwikkelingen in de markt die kunnen bijdragen aan een toekomstbestendige dienstverlening. De marktconsultatie is juist bedoeld om hierover in gesprek te gaan met marktpartijen en inzicht te krijgen in actuele marktontwikkelingen, beschikbare producten en diensten, innovatieve oplossingen en de haalbaarheid van de door RWS voorziene aanpak. De uitkomsten van deze consultatie kunnen vervolgens worden gebruikt om de scope, eisen en contractvorm van de aanbesteding verder aan te scherpen.
4			In 3.3 van het Marktconsultatie document staat beschreven: “Voor RWS-CIV is met name het actiepunt Klimaatneutraal en circulair van toepassing. Binnen dit actiepunt verduurzaamt RWS de eigen organisatie. Denk aan de informatievoorziening, energievoorziening en de Rijksrederij.” Kunnen er voorbeelden gegeven worden van reeds doorgevoerde verduurzamingen op gebied van informatievoorziening en/of hoe dit van toepassing is op de te leveren PDC diensten?	RWS vindt duurzaamheid belangrijk. Hiervoor maakt RWS gebruik van het Ambitieweb, waarmee ambities en eisen op het gebied van duurzaamheid kunnen worden vastgesteld en geborgd. Het Ambitieweb IV kent de volgende thema’s: 1. Energie & Klimaat 2. Circulaire Economie 3. Milieu & Biodiversiteit 4. Diversiteit & Inclusie 5. Social Return 6. Arbeidsomstandigheden in de Keten 7. Duurzame Samenwerking en Waardecreatie Voor deze aanbesteding zijn wij voornemens de thema’s Social Return en Diversiteit & Inclusie toe te passen. De concrete invulling hiervan wordt uitgewerkt in de aanbestedingsdocumenten. Kijk alvast voor info: https://www.RWS.nl/zakelijk/zakendoen-met-RWS/inkoopbeleid/groeituin-social-return-we-doen-het-samen. Binnen de informatievoorzieningsketen (IV) zijn diverse voorbeelden beschikbaar van duurzaamheidsmaatregelen en -initiatieven, waaronder: Duurzame inkoop: bij de aanbesteding van hardware, software en clouddiensten worden duurzaamheidscriteria toegepast, zoals energie-efficiëntie, levensduurverlenging van apparatuur en verantwoorde verwerking en recycling van materialen. Voorspellend onderhoud en smart mobility: door het gebruik van sensoren, data-analyse en industriële automatisering kan onderhoud aan infrastructuur efficiënter worden gepland. Dit draagt bij aan een vermindering van verkeershinder, CO_2-uitstoot en grondstoffenverbruik. Datavoorzieningen op de Noordzee: met behulp van sensornetwerken worden gegevens verzameld die bijdragen aan het monitoren van de effecten van bijvoorbeeld windparken op ecologie en biodiversiteit. Deze informatie ondersteunt een verantwoorde energietransitie en duurzaam beheer van de leefomgeving. Deze voorbeelden illustreren hoe duurzaamheid binnen de IV-domeinen van RWS in de praktijk kan worden toegepast en welke maatschappelijke meerwaarde daarmee wordt gerealiseerd.
5			Is RWS voornemens de Teams bijeenkomst van 1 oktober op te nemen en te delen via Tenderned? Zo nee, is het dan toegestaan dat wij zelf de bijeenkomst opnemen, zodat we deze kunnen delen met collega’s die betrokken zijn bij deze aanbesteding?	Nee, RWS neemt deze bijeenkomst niet op. Het is ook niet toegestaan om de bijeenkomst zelf op te nemen. De presentatie zal na de informatiebijeenkomst gepubliceerd worden op TenderNed.
6			In paragraaf 1.1.1 wordt uitgegaan van één marktpartij onder één raamovereenkomst, terwijl in vraag A3 expliciet wordt gevraagd naar de voorkeur voor één geïntegreerde dienstverlening of twee afzonderlijke percelen voor QA/testen en beheer. Kan RWS bevestigen dat zowel één integrale opdracht als een eventuele opsplitsing in twee percelen nog daadwerkelijk als scenario wordt onderzocht? Indien voor twee percelen wordt gekozen, is het uitgangspunt dan dat marktpartijen afzonderlijk op één perceel kunnen inschrijven?	De voorgenomen Raamovereenkomst (ROK) bestaat uit één perceel. RWS vraagt met deze marktconsultatie de visie van marktpartijen op deze perceelindeling. In het verleden is gewerkt met twee percelen, maar op basis van een evaluatie is besloten de dienstverlening in één perceel aan te besteden.
7			Kan RWS nader afbakenen welke verantwoordelijkheden onder werkpakket 4 ‘Beheer omgevingen’ vallen? Betreft dit uitsluitend operationeel beheer van bestaande test- en ketenomgevingen, of ook hardware, netwerk, operating systems, middleware, lifecyclemanagement, incidentmanagement en fysieke test- en serverruimten? En welke onderdelen blijven nadrukkelijk onder verantwoordelijkheid van RWS of andere RWS-leveranciers?	De verantwoordelijkheden binnen werkpakket 4, ‘Beheer omgevingen’, worden nader uitgewerkt in de vraagspecificaties. Voor de beeldvorming kan de bestaande test- en serveromgeving worden beschouwd als een kleinschalig datacentrum. Tussen de test- en serverruimten beschikt RWS over een eigen infrastructuur. Voor vrijwel alle systemen, inclusief de infrastructuur, zijn onderhoudscontracten afgesloten met leveranciers. Tegelijkertijd is het van belang dat tijdens testwerkzaamheden snel kan worden gehandeld. Wanneer bijvoorbeeld IP-adressen zijn geblokkeerd, willen wij niet afhankelijk zijn van de doorlooptijden van een ticketsysteem bij een leverancier. Dergelijke operationele beheertaken worden daarom door de eigen beheerorganisatie uitgevoerd.
8			Kan RWS een indicatie geven van de historische en/of verwachte omvang van KT3, bijvoorbeeld in jaarlijkse omzet, aantallen opdrachten/diensten-afroepen en gemiddelde capaciteit per werkpakket? Kan tevens worden aangegeven of binnen de raamovereenkomst sprake zal zijn van een minimaal of gegarandeerd volume?	Tijdens de marktconsulatie is een sheet gedeeld met daarin de afname van 2025 van de pdc items. Bij 2 afdelingen zitten momenteel twee teams die doorlopend alle software testen, dit omvat zo'n 20 testconsultants. Er is sprake van een indicatieve opdrachtwaarde, zonder afname plicht.
9			In paragraaf 2.2.1 worden ISO 9001 en ISO 27001 of gelijkwaardig en ervaring met beheer van test- en serverruimten middels OTAP genoemd als specifieke kennis en ervaring van de doelgroep. Is RWS voornemens deze punten in de aanbesteding als geschiktheidseisen te hanteren? Indien wordt ingeschreven als combinatie of met onderaannemers, mogen partijen gezamenlijk aan deze eisen voldoen?	Ja, RWS is voornemens deze punten als geschiktheidseisen te hanteren binnen de aanbesteding. Het is aan de inschrijver om aan te tonen dat aan deze geschiktheidseisen wordt voldaan. Inschrijver (al dan niet een combinatie) kan een beroep doen op de draagkracht van een of meerdere derde(n) om aan te tonen dat voldaan wordt aan de gestelde geschiktheidseisen. In dat geval dient Inschrijver in deel II C van het ‘Uniform Europees Aanbestedingsdocument’ aan te geven voor welke geschiktheidseis(en) hij een beroep doet op de draagkracht van de derde(n).
10			RWS geeft aan dat ABRO op de overeenkomst van toepassing zal zijn. Kan RWS aangeven welke ABRO-eisen of welk beveiligingsniveau naar verwachting voor KT3 relevant worden? Gelden deze eisen voor alle medewerkers, onderaannemers en ingezette technische oplossingen, of alleen voor specifieke werkzaamheden/systemen?	Er gelden Rijksbreed beveiligingseisen voor bedrijven die voor de overheid een opdracht uitvoeren met risico’s voor de nationale veiligheid. Dat zijn de Algemene Beveiligingseisen voor Rijksoverheidsopdrachten (hierna: ABRO). De ABRO verkleint de risico’s voor de nationale veiligheid, zoals cyberaanvallen en spionage. ABRO is uit deze ROK gehaald. Deze ROK dient op 30 november 2027 gegund te zijn zodat per 1 december 2027 gestart kan worden met de transitieperiode. ABRO is van kracht vanaf 1 januari 2028 Voor de ROK geldt dat geen eisen inzake ABRO gesteld worden. Mogelijk zijn de ABRO wel van toepassing op Nadere overeenkomsten die OG onder deze ROK wenst te verstrekken.
11			In de Producten-en Dienstencatalogus (PDC) worden verschillende vormen van geautomatiseerde tooling genoemd en in de marktconsultatie vraagt RWS expliciet naar innovatieve oplossingen. Staat RWS ervoor open dat opdrachtnemers eigen commerciële tooling en/of SaaS-oplossingen inzetten als onderdeel van de dienstverlening? Zo ja, welke uitgangspunten verwacht RWS ten aanzien van hosting, dataresidentie, eigendom van data, exporteerbaarheid en intellectueel eigendom?	RWS stelt software tools beschikbaar aan de ON. Deze software is BIO compliant en hiervoor zijn contracten afgesloten. Als de ON innovatieve oplossingen heeft wordt er vaak middels een POC (Proof of Concept) aangetoond dat de innovatieve oplossing van meerwaarde is voor RWS. Als de innovatieve oplossing onder de drempelwaarde zit (50K voor 4 jaar) en kan voldoen aan BIO kan deze worden aangeschaft (er moet natuurlijk ook budget beschikbaar zijn). Als deze boven de gestelde drempelwaarde zit dient deze onder een bestaande ROK te worden uitgevraagd, deze doorlooptijd duurt minimaal 3 maanden maar overwegend langer omdat er een eisenpakket moet worden opgesteld. De uitgangspunten worden nader uitgewerkt in de aanbestedingsstukken.
12			Staat RWS binnen KT3 open voor het gebruik van AI-ondersteunde oplossingen voor bijvoorbeeld testanalyse, analyse van testresultaten, kwaliteitsinformatie en automatisering? Zo ja, zijn er op dit moment specifieke uitgangspunten voorzien voor het gebruik van generatieve AI/LLM's, zoals verwerking van RWS-data, modelproviders, menselijke controle en traceerbaarheid van uitkomsten?	Ja, RWS staat open voor AI-ondersteunde oplossingen. Het gebruik hiervan dient echter te voldoen aan het geldende AI-kader van RWS. De relevante uitgangspunten, randvoorwaarden en eventuele eisen ten aanzien van AI zullen worden opgenomen in de aanbestedingsdocumenten.
13			RWS geeft aan de dienstverlening uit de product-dienstencatalogus zoveel mogelijk te willen beperken en tegelijkertijd innovatieve oplossingen en alternatieve oplossingsrichtingen te zoeken. Hoe voorziet RWS gedurende de beoogde looptijd van acht jaar de doorontwikkeling van producten en diensten? Zal er een mechanisme komen om nieuwe technologieën en diensten toe te voegen bestaande diensten te wijzigen of te laten vervallen en bijbehorende prijsafspraken opnieuw vast te stellen?	De product- en dienstencatalogus is gedurende de looptijd van de overeenkomst niet statisch. Producten en diensten kunnen, indien daartoe aanleiding bestaat, in overleg tussen OG en ON worden toegevoegd, gewijzigd of vervallen. In de praktijk ligt het initiatief voor dergelijke ontwikkelingen regelmatig bij de ON. Eventuele wijzigingen, inclusief de daarbij behorende prijsafspraken, worden in onderling overleg vastgesteld.

Vraag nr.	Document	Paragraaf	Vraag	Antwoord
14			Kan RWS aangeven welke uitgangspunten worden gehanteerd voor de personele transitie van KT2 naar KT3? Verwacht RWS dat sprake kan zijn van overgang van personeel en/of overname van bestaande teams, of dient een nieuwe opdrachtnemer ervan uit te gaan de benodigde capaciteit zelfstandig beschikbaar te stellen? Welke kennis, documentatie, configuraties en testassets worden vanuit de huidige opdrachtnemer aan de nieuwe opdrachtnemer overgedragen?	Kennis is zoveel als mogelijk geborgd. Er worden hiervoor ook zogenaamde confluence pagina's ingericht. Ook zal er middels een tranistieperiode kennis worden overgedragen. Overname van personeel of bestaande teams is geen uitgangspunt en kan uitsluitend in overleg met de betreffende medewerkers en de huidige ON plaatsvinden.
15			De marktconsultatie noemt Energie & Klimaat, Diversiteit & Inclusie en Social Return als kansrijke MVI-thema's. De meegestuurde Handreiking Duurzame Inkoop IV benoemt tegelijkertijd expliciet dat bepaalde geschiktheidseisen bij kleinere consultancyorganisaties disproportioneel kunnen uitwerken. Is de handreiking voor KT3 uitsluitend bedoeld als inspiratie/achtergrond of overweegt RWS specifieke certificeringen of prestatieladders als geschiktheids- of gunningscriterium?	Handreiking Duurzame Inkoop IV is ter inspiratie en als achtergrondinformatie bijgevoegd. RWS overweegt binnen deze aanbesteding aandacht te besteden aan duurzaamheid en maatschappelijke meerwaarde. Hierbij wordt onder meer gedacht aan een contracteis voor Social Return van X% van de contractwaarde. De concrete invulling hiervan staat echter nog niet vast. De marktconsultatie wordt mede gebruikt om te toetsen of deze maatregel passend, proportioneel en uitvoerbaar is voor deze opdracht en markt. De definitieve keuze en uitwerking worden opgenomen in de aanbestedingsstukken.
16			In het marktconsultatiedocument staat woensdag 28 oktober 2026 om 17:00 uur als uiterste datum voor het indienen van de ingevulde vragenlijst. In de TenderNed-aankondiging staat 19 oktober 2026 om 23:59 uur als termijn voor ontvangst van antwoorden. Kan RWS bevestigen welke termijn leidend is?	De in TenderNed opgenomen termijnen hebben uitsluitend betrekking op het stellen en beantwoorden van vragen over het marktconsultatiedocument. Vragen kunnen worden ingediend tot en met 8 oktober 2026 om 17.00 uur. De beantwoording van deze vragen wordt op 19 oktober 2026 gepubliceerd via deze Nota van Inlichtingen. Los daarvan verzoekt RWS marktpartijen om de beantwoording van de in het marktconsultatiedocument opgenomen consultatievragen uiterlijk 28 oktober 2026 om 17.00 uur via TenderNed in te dienen. Deze termijn staat los van de vragenronde en de Nota van Inlichtingen.
17	Marktconsultatiedocument	2.4.3	Hoe gaat RWS om met niet volledig ingevulde vragenlijsten en welke gevolgen zijn daar aan verbonden?	RWS betrekt uitsluitend de antwoorden die zijn verstrekt bij de verdere uitwerking van de aanbesteding. Niet beantwoorde vragen worden daarbij niet meegenomen. Aan het niet volledig invullen van de vragenlijst zijn geen verdere gevolgen verbonden.
18	Marktconsultatiedocument	2	In hoeverre worden de antwoorden op de vragenlijst gedeeld binnen en buiten Aanbestedende Dienst?	De antwoorden worden gebruikt voor de verdere uitwerking van de aanbesteding en om vraag en aanbod beter op elkaar af te stemmen. De uitkomsten kunnen op hoofdlijnen worden verwerkt in de aanbestedingsdocumenten. Individuele antwoorden worden verder niet gedeeld.
19	Presentatie informatiebijeenkomst KT3 1.10.26	Slide 9	Bij de informatiebijeenkomst d.d. 1-10-2026 werd de relatie met de RoDIV aanbesteding benoemd. Hierin werd gesteld dat gunning van beide Aanbestedingen aan dezelfde Partij uitgesloten wordt. Aanbestedende Dienst wil hiermee voorkomen dat 'de slager zijn eigen vlees keurt'. Gelijktijdig gaf u aan dat als een Partij die Opdrachtnemer wordt in RoDIV tegelijkertijd onderaannemer in Kwaliteit en Testen3 is, deze slechts uitgesloten wordt van testopdrachten waar Partij in RoDIV bij actief is. Met het beoogde doel in ogenschouw genomen, kan Aanbestedende Dienst aangeven in hoeverre zij wil overwegen een specifieke bepaling in beide contracten op te nemen, waarmee een dergelijk risico op belangenverstrengeling afgedekt wordt, bijvoorbeeld waarbij door opdrachtnemer gerealiseerd werk binnen RoDIV niet getest mag worden door dezelfde opdrachtnemer in Kwaliteit en Testen3? Hiermee vergroot Aanbestedende Dienst het aantal geschikte Partijen voor beide uitvragen.	Nee, op dit moment wordt geen specifieke bepaling overwogen. RWS kiest bewust voor een verdergaande scheiding van belangen aangezien Kwaliteit & Testen ziet op de kwaliteit- en testwerkzaamheden van diezelfde software die binnen RoDIV wordt aanbesteed.
20	Presentatie informatiebijeenkomst KT3 1.10.27	Slide 9	Bij de informatiebijeenkomst d.d. 1-10-2026 werd de relatie met de RoDIV aanbesteding benoemd. Hierin werd gesteld dat gunning van beide Aanbestedingen aan dezelfde Partij uitgesloten wordt. Aanbestedende Dienst wil hiermee voorkomen dat 'de slager zijn eigen vlees keurt'. Gelijktijdig gaf u aan dat als een Partij die Opdrachtnemer wordt in RoDIV tegelijkertijd onderaannemer in Kwaliteit en Testen3 is, deze slechts uitgesloten wordt van testopdrachten waar Partij in RoDIV bij actief is. Wij hebben geen goed beeld bij de spelregels hieromtrent en op welke wijze deze geïnterpreteerd zouden moeten worden: Beoogde moment van gunning van de Aanbesteding Kwaliteit en Testen3 is eind 2027. Kunt u aangeven of het gunningsbesluit van RoDIV vóór of na dit moment is?	Op basis van de huidige planning wordt verwacht dat het gunningsbesluit van RoDIV eerder zal plaatsvinden dan het gunningsbesluit van Kwaliteit en Testen 3. De planning is echter nog indicatief en kan wijzigen.
21	Presentatie informatiebijeenkomst KT3 1.10.28	Slide 9	Bij de informatiebijeenkomst d.d. 1-10-2026 werd de relatie met de RoDIV aanbesteding benoemd. Hierin werd gesteld dat gunning van beide Aanbestedingen aan dezelfde Partij uitgesloten wordt. Aanbestedende Dienst wil hiermee voorkomen dat 'de slager zijn eigen vlees keurt'. Gelijktijdig gaf u aan dat als een Partij die Opdrachtnemer wordt in RoDIV tegelijkertijd onderaannemer in Kwaliteit en Testen3 is, deze slechts uitgesloten wordt van testopdrachten waar Partij in RoDIV bij actief is. Wij hebben geen goed beeld bij de spelregels hieromtrent en op welke wijze deze geïnterpreteerd zouden moeten worden: Indien Partij Kwaliteit en Testen3 gegund wordt, houdt dit dan in dat de inschrijving voor RoDIV terzijde wordt gelegd? Kunt u een toelichting geven?	Ja, als een onderneming Kwaliteit en Testen3 gegund krijgt, kan deze onderneming niet tevens in aanmerking komen voor gunning binnen de aanbesteding RODIV. De betreffende inschrijving wordt in dat geval niet verder betrokken bij de gunningsbeslissing van de andere aanbesteding.
22	Presentatie informatiebijeenkomst KT3 1.10.29	Slide 9	Bij de informatiebijeenkomst d.d. 1-10-2026 werd de relatie met de RoDIV aanbesteding benoemd. Hierin werd gesteld dat gunning van beide Aanbestedingen aan dezelfde Partij uitgesloten wordt. Aanbestedende Dienst wil hiermee voorkomen dat 'de slager zijn eigen vlees keurt'. Gelijktijdig gaf u aan dat als een Partij die Opdrachtnemer wordt in RoDIV tegelijkertijd onderaannemer in Kwaliteit en Testen3 is, deze slechts uitgesloten wordt van testopdrachten waar Partij in RoDIV bij actief is. Wij hebben geen goed beeld bij de spelregels hieromtrent en op welke wijze deze geïnterpreteerd zouden moeten worden: Indien Partij RoDIV gegund wordt, houdt dit dan in dat de inschrijving voor Kwaliteit en Testen3 terzijde wordt gelegd? Kunt u een toelichting geven?	Ja, als een onderneming een perceel gegund heeft gekregen binnen de aanbesteding RoDIV, kan deze onderneming niet tevens in aanmerking komen voor gunning binnen de aanbesteding Kwaliteit en Testen3 De betreffende inschrijving wordt in dat geval niet verder betrokken bij de gunningsbeslissing van de andere aanbesteding. Dit volgt uit de in de aanbestedingsstukken opgenomen wederkerige uitsluitingsgrond. De uitsluitingsgrond wordt toegepast op het moment dat toepassing daarvan noodzakelijk is om een gunning in strijd met de voorgeschreven scheiding van belangen te voorkomen.
23	Presentatie informatiebijeenkomst KT3 1.10.30	Slide 9	Bij de informatiebijeenkomst d.d. 1-10-2026 werd de relatie met de RoDIV aanbesteding benoemd. Hierin werd gesteld dat gunning van beide Aanbestedingen aan dezelfde Partij uitgesloten wordt. Aanbestedende Dienst wil hiermee voorkomen dat 'de slager zijn eigen vlees keurt'. Gelijktijdig gaf u aan dat als een Partij die Opdrachtnemer wordt in RoDIV tegelijkertijd onderaannemer in Kwaliteit en Testen3 is, deze slechts uitgesloten wordt van testopdrachten waar Partij in RoDIV bij actief is. Wij hebben geen goed beeld bij de spelregels hieromtrent en op welke wijze deze geïnterpreteerd zouden moeten worden: RoDIV is verdeeld over Percelen. Houdt gunning op één perceel uitsluiting voor de gehele omvang van Kwaliteit en Testen3 in? Kunt u een toelichting geven.	Ja, Kwaliteit en Testen3 ziet op de kwaliteit- en testwerkzaamheden van diezelfde software die binnen RoDIV wordt aanbesteed binnen de percelen. De uitsluitingsgrond is gekoppeld aan deelname en gunning binnen de aanbesteding RoDIV als geheel en niet aan afzonderlijke werkzaamheden of percelen.
24	Presentatie informatiebijeenkomst KT3 1.10.31	Slide 9	Bij de informatiebijeenkomst d.d. 1-10-2026 werd de relatie met de RoDIV aanbesteding benoemd. Hierin werd gesteld dat gunning van beide Aanbestedingen aan dezelfde Partij uitgesloten wordt. Aanbestedende Dienst wil hiermee voorkomen dat 'de slager zijn eigen vlees keurt'. Gelijktijdig gaf u aan dat als een Partij die Opdrachtnemer wordt in RoDIV tegelijkertijd onderaannemer in Kwaliteit en Testen3 is, deze slechts uitgesloten wordt van testopdrachten waar Partij in RoDIV bij actief is. Wij hebben geen goed beeld bij de spelregels hieromtrent en op welke wijze deze geïnterpreteerd zouden moeten worden: Indien Partij op een tijdspad eerst Kwaliteit en Testen3 wordt gegund en daarna een perceel in RoDIV, mag Partij dan een voorkeur uitspreken voor één van de 2 opties? Indien het geval, kunt u aangeven hoe Aanbestedende Dienst een eerder genomen gunningsbesluit herroept?	Nee. De opzet voorziet niet in een keuzemogelijkheid voor ondernemers nadat een gunningsbesluit is genomen. De wederkerige uitsluitingsgrond wordt toegepast op basis van de feitelijke volgorde van de aanbestedingsprocedures. Als een onderneming al een opdracht gegund heeft gekregen binnen één van beide aanbestedingen, komt zij niet meer in aanmerking voor gunning binnen de andere aanbesteding.
25	Presentatie informatiebijeenkomst KT3 1.10.32	Slide 9	Zijn er naast RoDIV meer contracten waarbij mogelijk sprake is van een belangenverstrengeling zoals benoemd? Indien het geval, welke spelregels wenst Aanbestedende dienst daarvoor te hanteren?	Naast RoDIV kunnen ook andere overeenkomsten binnen Rijkswaterstaat raakvlakken hebben met de opdracht, zoals FLOW. Rijkswaterstaat beoordeelt per situatie of sprake is van (de schijn van) belangenverstrengeling en treft waar nodig passende maatregelen om de onafhankelijkheid en objectiviteit te waarborgen.
26	Presentatie informatiebijeenkomst KT3 1.10.33	Slide 7	Bij de informatiebijeenkomst d.d. 1-10-2026 meldde u mondeling dat de ABRO niet meer van toepassing is. Vervallen hiermee de vragen G2 en G3? Indien ontkennend, kunt u een toelichting geven?	Dat klopt, de ABRO is niet meer van toepassing op de ROK. De beantwoording van vragen G2 en G3 is daarom niet vereist. Indien marktpartijen echter ideeën, aandachtspunten of suggesties hebben over hoe dergelijke onderwerpen in de toekomst kunnen worden ingericht, staat het hen vrij om deze vragen alsnog te beantwoorden. RWS kan dergelijke input betrekken bij de verdere ontwikkeling van haar aanpak.
27			Wat is de reden dat is gekozen voor een raamovereenkomst in plaats van een dienstovereenkomst, en wat is het verschil?	RWS heeft gekozen voor een ROK omdat de toekomstige behoefte aan diensten gedurende de looptijd nog niet volledig vaststaat. Een ROK biedt flexibiliteit om onder vooraf vastgelegde voorwaarden nadere opdrachten te verstrekken. Een dienstovereenkomst ziet daarentegen op een vooraf concreet afgebakende opdracht.
28			Op basis waarvan wordt een selectie gemaakt met welke partijen verdiepende gesprekken worden gevoerd?	Indien RWS aanleiding ziet voor verdiepende gesprekken, worden partijen geselecteerd op basis van de inhoud van hun reactie, bijvoorbeeld wanneer antwoorden aanleiding geven tot nadere vragen of aanvullende toelichting gewenst is voor de verdere uitwerking van de aanbesteding.
29		algemeen	Hoe staat RWS tegenover het gebruik van AI in het algemeen?	RWS ziet AI als een waardevol hulpmiddel voor het verhogen van de efficiëntie en het ondersteunen van werkzaamheden. De uitkomsten van AI-toepassingen dienen echter altijd inhoudelijk te worden beoordeeld en gecontroleerd. Voor het gebruik van AI heeft RWS kaders vastgesteld. Deze worden toegevoegd aan de vraagspecificaties.
30		algemeen	Hoe staat RWS tegenover het gebruik van AI binnen de kaders van deze marktconsultatie (kwaliteit en testen)?	Zie antwoord op vraag 13. Op dit moment wordt binnen RWS gebruikgemaakt van een AI-tool met beperkte functionaliteiten.
31	marktconsultatiedocu	pagina 6	Hier staat "De huidige contractant werkt onder regie en aansturing van een Regieorganisatie". Hoe wordt dat voorzien in het nieuwe contract in relatie tot WADI/WTTA?	RWS merkt op dat WADI niet bestaat en gaat ervan uit dat u WAADI bedoelt. Voor de beantwoording heeft RWS deze aanname gehanteerd. De Regieorganisatie is de interne RWS afdeling die de contractant aanstuurt. WAADI en WTTA zijn hier niet relevant.
32	marktconsultatiedocu	paragraaf 1.1.6	Hier staat "Tevens beheert de contractant de daarbij behorende omgevingen". Wat wordt verstaan onder 'beheert'? Welke activiteiten en processen zijn van toepassing voor de contractant en in hoeverre wordt er samengewerkt met RWS?	De beheeractiviteiten zijn opgenomen in de vraagspecificaties (zie ook antwoord 7). Samenwerking met RWS maakt nadrukkelijk onderdeel uit van de werkzaamheden. Tegelijkertijd ligt de verantwoordelijkheid voor het beheer bij de beheerder(s), die zorgdragen voor de continuïteit van de dienstverlening en gedurende de gehele week beschikbaar moeten zijn. Wij zoeken een beheerder die zich eigenaar voelt van de omgeving, verantwoordelijkheid neemt voor een stabiele en betrouwbare dienstverlening en handelen vanuit het belang van RWS en haar gebruikers.
33	marktconsultatiedocu	pagina 8	Transitie/retransitie. Kunt u het retransitieplan van de huidige contractpartner delen (om te beoordelen of op basis van dat plan 3 maanden realistisch is)?	Nee, deze informatie wordt niet gedeeld. Met deze vraag beoogt RWS inzicht te verkrijgen in de visie van marktpartijen op de voorgestelde transitietermijn van drie maanden. Ook is RWS benieuwd in hoeverre marktpartijen verwachten binnen deze periode voldoende capaciteit op te kunnen schalen, zodat zij na afloop van de transitiefase de werkzaamheden zelfstandig en volledig kunnen uitvoeren.

Vraag nr.	Document	Paragraaf	Vraag	Antwoord
34	marktconsultatiedocu	A2	Wie (welke rollen) beschouwt u hier als 'stakeholder'?	De OG en de afnemers van de diensten worden door RWS aangemerkt als stakeholders. Dit zijn dus partijen binnen RWS.
35	marktconsultatiedocu	D1	Aangezien dit geen ontwikkelmarktconsultatie is, kunt u de vraag herschrijven om beter aan te sluiten bij KT?	Onder ontwikkelmethodieken verstaat RWS onder meer Agile Scrum, Waterfall en vergelijkbare methodieken voor softwareontwikkeling en projectuitvoering.
36	marktconsultatiedocu	E3	Wat is uw verwachting (in groei/krimp, mate van flexibiliteit) ten aanzien van de omvang van het aantal betrokken personen (zie ook wat u benoemd in 1.1.5)?	RWS verwacht dat het belang van kwaliteit en testen de komende jaren onverminderd groot zal blijven. De daadwerkelijke omvang van de afname en de benodigde capaciteit is echter afhankelijk van de toekomstige behoefte van RWS en kan gedurende de looptijd van de overeenkomst wijzigen. Het is aan de ON om de dienstverlening zodanig in te richten dat deze aansluit bij de behoefte van de afnemers en voldoet aan de gestelde eisen ten aanzien van kwaliteit, flexibiliteit en prijs. Indien de dienstverlening onvoldoende aansluit bij de behoefte van afnemers, staat het RWS vrij om hiervoor een andere passende oplossing te organiseren. Er is derhalve geen sprake van een verplichte afname onder de overeenkomst.
37	marktconsultatiedocu	E3	In hoeverre staat RWS open voor internationale samenwerking (off shoring / near shoring)?	RWS hecht waarde aan samenwerking en persoonlijk contact. Daarom heeft het de voorkeur dat medewerkers regelmatig op kantoor of een projectlocatie aanwezig zijn. Binnen RWS CIV wordt als uitgangspunt gehanteerd dat medewerkers gemiddeld twee dagen per week op kantoor of locatie werken om samenwerking, kennisdeling en onderlinge verbinding te stimuleren. De mate waarin fysieke aanwezigheid gewenst is, kan verschillen per dienst. Voor bepaalde werkzaamheden, zoals monitoring of code reviews, kan thuiswerken of werken op afstand goed passend zijn. RWS verwacht van de ON dat per dienst een passende invulling wordt gegeven aan de samenwerking, waarbij een Nederlandssprekend aanspreekpunt de voorkeur geniet.
38		algemeen	Kunt u aangeven wat de sterke punten in de huidige overeenkomst zijn?	Flexibiliteit, het snel kunnen op- en afschalen van capaciteit, korte opstarttijden (bij voorkeur binnen één maand en indien nodig sneller), effectieve samenwerking tussen OG en ON en de beschikbaarheid van specialistische test- en kwaliteitsexpertise. Daarnaast acht RWS het van belang dat ook MKB-partijen kunnen deelnemen aan de aanbesteding. RWS ziet het MKB als een belangrijke bron van innovatie, flexibiliteit en specialistische kennis en streeft daarom een gelijk speelveld waarin zowel MKB-partijen als grotere marktpartijen optimaal kunnen bijdragen aan de doelstellingen van de opdracht.
39		algemeen	Kunt u aangeven wat de aandachtspunten uit de huidige overeenkomst zijn?	RWS heeft als aandachtspunt dat offertes voldoende transparantie bieden, zodat een goede aansluiting op de gevraagde behoefte en scope van de opdracht kan worden beoordeeld. Ook is een aandachtspunt het borgen van een goed werkend proces voor mogelijke correctie van offerte en facturatie, bij verandering van scope of behoefte tijdens uitvoering.
40		algemeen	Welke vragen uit de aanbesteding van 2020 zou u achteraf anders/niet gesteld hebben?	Het projectteam heeft hier geen mening over, de aanbesteding in 2020 is door een ander team uitgevoerd.
41		algemeen	Welke vragen t.a.v. de aanbesteding van 2020 zou u achteraf toegevoegd hebben?	Zie het antwoord op vraag 40.
42	PDC	pagina 7	Scopegesprek. Wie (welke rol) vanuit het CIVVV bepaalt de deelnemers?	De aanvrager bepaalt welke deelnemers er minimaal bij moeten worden uitgenodigd. De deliverymanager kan daarnaast nog zelf deelnemers extra erbij uitnodigen. De interne RWS CIVVV medewerkers worden standaard bij elk overleg uitgenodigd.
43	PDC	pagina 7	Scopeverslag. Wie (welke rol) vanuit het CIVVV stelt de offerte op?	De offerte voor een dienst/PDC afname wordt opgesteld door een deliverymanager.
44	PDC	algemeen	Welke diensten voert CIVVV zelfstandig uit en welke diensten zijn belegd bij de contractpartner KT?	Het CIVVV bestaat uit 2-3 interne medewerkers, zij voeren regie op het contract en voeren geen diensten uit. Alle diensten zijn belegd bij de huidige ON.
45	PDC	algemeen	Welke tools (gelicenceerd / open source) worden er bij de diensten ingezet?	Bij diensten worden o.a. de volgende tools ingezet: Jira, Azure devops, Git Hub, Git Lab, Robot framework, Testmonitor, Josf, ALM TrendIC en Loadrunner.
46	PDC	algemeen	Worden WCAG diensten onderdeel van de uitvraag?	Nee, de dienst digitale toegankelijkheid zat wel in de huidige PDC maar deze wordt eruit gehaald. Voorheen kreeg RWS wel opdrachten hiervoor, maar inmiddels wordt deze dienst door een andere afdeling/directie uitgevoerd. Hierover wordt ook gepubliceerd: https://www.RWS.nl/toegankelijkheid en https://dashboard.digitoegankelijk.nl/organisaties/660.
47		algemeen	Wat is de indicatie van RWS voor wat betreft de verwachte jaarlijkse spend, zowel voor de vaste dienstverlening als voor de flexibele afname?	De vaste dienstverlening bestaat uit governance- en beheeractiviteiten. De bijbehorende uitgaven bedragen naar verwachting circa € 1-2 miljoen per jaar. De flexibele dienstverlening, bestaande uit de inzet van aanvullende capaciteit en specialistische expertise, wordt geraamd op circa € 18-20 miljoen per jaar. De uiteindelijke afname is afhankelijk van de daadwerkelijke behoefte van Rijkswaterstaat gedurende de contractperiode. Daarbij geldt dat een effectieve samenwerking en kwalitatief goede dienstverlening bijdragen aan een duurzame inzet van de overeenkomst. Aan de genoemde bedragen kunnen geen rechten worden ontleend en er geldt geen afnameverplichting.
48		algemeen	Wat is de indicatie van Rijkswaterstaat t.a.v. van de verwachte verdeling van de afname over de verschillende werkpakketten?	Tijdens de informatiebijeenkomst is een sheet (nr.14) gedeeld met daarin de afname van 2025.
49			Indieningstermijn In beide aankondigingen wordt 19 oktober 2026 om 23.59 uur genoemd als uiterste indieningsdatum. In het consultatiedocument en de presentatie wordt echter 28 oktober 2026 om 17.00 uur vermeld. Kunt u bevestigen welke datum en welk tijdstip leidend zijn?	Zie antwoord op vraag 16.
50			ABRO-certificering In de presentatie van 1 oktober is aangegeven dat de toepassing van ABRO komt te vervallen. In het invulformulier zijn de vragen G2 en G3 hierover echter nog opgenomen. Kunt u bevestigen dat deze vragen niet langer van toepassing zijn en derhalve niet beantwoord hoeven te worden?	Zie antwoord op vraag 26.
51			Overige certificeringen Zijn er, naast de inmiddels vervallen ABRO-eisen, nog specifieke certificeringen of kwaliteitsnormen die u voornemens bent als vereiste op te nemen in de definitieve aanbesteding?	Ja, ISO 27001 is voor RWS een belangrijke norm. Wij verwachten dat ONs hier aantoonbaar aan voldoen.
52			Huidige contractant: Ik zie 28 testconsultants staan. Kunnen jullie wellicht specificeren welk type testers dit zijn? Denk aan testmanagment, testco, test automatisering, performance etc	Ja, de door u genoemde rollen sluiten goed aan bij het gevraagde profiel. Hierbij kan worden gedacht aan functies zoals agile coach, scrum master, kwaliteitsmanager en tester/-uitvoerder. Voor een aantal PDC-items wordt momenteel bovendien gebruikgemaakt van gespecialiseerde onderaannemers die aan de ON zijn verbonden, bijvoorbeeld voor het uitvoeren van penetratietesten en code reviews.